

Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍ ADVOKÁTKY
ELEANOR SHARPSTON
přednesené dne 15. května 2012¹

Věc C-179/11CIMADE

Groupe d'information et de soutien des immigrés (GISTI)
proti
Ministre de l'Intérieur, de l'Outre-mer, des Collectivités territoriales et de l'Immigration

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Conseil d'État (Francie)]

„Víza, azyl, přistěhovalectví — Směrnice 2003/9/ES — Nařízení (ES) č. 343/2003 — Povinnost zajistit žadatelům o azyl před jejich převzetím nebo vzetím zpět příslušným členským státem minimální podmínky přijetí — Doba, po kterou je hostitelský členský stát odpovědný za poskytování takových podmínek — Odpovědnost za náklady na poskytnutí těchto podmínek“

1. Tato žádost o rozhodnutí o předběžné otázce francouzské Conseil d'État (Státní rada) se týká výkladu směrnice 2003/9² („směrnice o podmínkách přijímání“), kterou se stanoví minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl („podmínky přijetí“), pokud je vykládána ve spojení s nařízením č. 343/2003 („nařízení Dublin II“)³.

2. Na základě pravidel o „přijetí zpět“ a o „převzetí“ stanovených uvedeným nařízením⁴ může žadatel o azyl zjistit, že členský stát, který je příslušný pro přezkoumání jeho žádosti („příslušný členský stát“) není stát, ve kterém se právě nachází („hostitelský členský stát“). Soudní dvůr je zaprvé tázán, zda se podmínky přijetí vůbec na takového žadatele o azyl uplatní, a pokud ano, (a) kdy končí odpovědnost hostitelského členského státu zaručit tyto podmínky v případě nařízení „přijetí zpět“ nebo „převzetí“ podle nařízení Dublin II, a (b) zda náklady na poskytnutí těchto podmínek po zkoumanou dobu nese příslušný členský stát nebo hostitelský členský stát.

1 — Původní jazyk: angličtina.

2 — Směrnice Rady 2003/9/ES ze dne 27. ledna 2003, kterou se stanoví minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl (Úř. věst. L 31, s. 18; Zvl. vyd.19/06, s. 101).

3 — Nařízení Rady (ES) č. 343/2003 ze dne 18. února 2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států (Úř. věst. L 50, s. 1; Zvl. vyd.19/06, s. 109). Existují návrhy na nahrazení směrnice a nařízení [COM(2011) 320 final a COM(2008) 820 final].

4 — Viz kapitolu V., články 16 až 20 uvedeného nařízení.

Relevantní legislativa

Právo Evropské unie (EU)

Závěry Evropské rady v Tampere

3. Ve dnech 15. a 16. října 1999 přijala Evropská rada v Tampere řadu opatření („závěry z Tampere“) s cílem vytvoření „skutečného prostoru svobody, bezpečnosti a práva v Evropské unii“⁵. Tato opatření zahrnovala opatření týkající se Společného evropského azylového systému, jenž je založen na úplném uplatňování a začlenění Ženevské úmluvy o právním postavení uprchlíků⁶. V rozsahu, ve kterém je to pro tuto věc relevantní, uvádí odstavec 14 závěrů z Tampere následující:

„Součástí tohoto systému by v krátké době měla být jasná a proveditelná metoda určení státu příslušného pro přezkum žádosti o azyl [a] poskytnutí minimálních podmínek přijetí žadatelů a azyl [...] Evropská rada zdůrazňuje důležitost konzultace UNHCR⁷] a jiných mezinárodních organizací.“

Směrnice o podmínkách přijímání

4. Jak je jasné z jejího názvu, sedmého bodu odůvodnění a článku 1, byla směrnice o podmínkách přijímání přijata za účelem stanovení „společných minimálních podmínek přijetí žadatelů o azyl“, jak je stanoví odstavec 14 závěrů z Tampere.

5. Podle pátého bodu odůvodnění je směrnice „založena na úctě k základním lidským právům, a zejména na zásadách uznávaných Listinou základních práv Evropské unie. Jejím cílem je především zajistit plné respektování lidské důstojnosti a podpořit používání článků 1 a 18 uvedené listiny“.

6. Podle článku 2 písm. c) je „žadatelem“ nebo „žadatelem o azyl“ „státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, kteří podali žádost o azyl, o níž dosud nebylo pravomocně rozhodnuto“.

7. Podle článku 2 písm. i) jsou „podmínkami přijetí“ veškerá opatření, která členské státy v souladu s touto směrnicí přijímají ve prospěch žadatelů o azyl; podle čl. 2 písm. j) mezi „materiální podmínky přijetí“ patří „ubytování, strava a ošacení, poskytované ve formě věcného plnění, peněžitých dávek nebo poukazek, a dále denní příspěvky“.

8. Článek 3 je nadepsán „Oblast působnosti“. Článek 3 odst. 1 stanoví: „Tato směrnice se vztahuje na všechny státní příslušníky třetích zemí a osoby bez státní příslušnosti, které na hranici nebo na území členského státu podají žádost o azyl, po dobu, po kterou jsou oprávněni zůstat na území členského státu jako žadatelé o azyl, jakož i na jejich rodinné příslušníky, na něž se taková žádost o azyl vztahuje podle vnitrostátních předpisů.“

9. Článek 6 odst. 1 ukládá členským státům zajistit, aby bylo žadateli do tří dnů od podání žádosti u příslušného orgánu vystaveno osvědčení znějící na jeho jméno, které potvrzuje jeho postavení žadatele o azyl nebo skutečnost, že je oprávněn pobývat na území členského státu po dobu, po kterou je jeho žádost vyřizována či posuzována.

5 — Viz závěry Evropské rady z Tampere na www.cvce.eu.

6 — Odstavec 13. Viz Ženevskou úmluvu o právním postavení uprchlíků ze dne 28. července 1951 ve znění Newyorského protokolu ze dne 31. ledna 1967, z níž se řada ustanovení také uplatní na žadatele o azyl (viz bod 4.1.2 dokumentu uvedeného v poznámce 19 níže). V odůvodnění úmluvy je vyjádřena snaha Spojených národů zajistit uprchlíkům v co nejširší míře základní práva a svobody.

7 — Úřad Vysokého komisaře Organizace spojených národů pro uprchlíky.

10. Podle článku 13 členské státy především (1) „zajistí, aby žadatelům byly dány k dispozici materiální podmínky přijetí, jakmile podají žádost o azyl“ a (2) „přijmou taková opatření, aby materiální podmínky přijetí umožňovaly odpovídající životní úroveň pro zajištění zdraví a živobytí žadatelů“.

Nařízení Dublin II

11. Cílem nařízení Dublin II je stanovit „jasnou a proveditelnou metodu určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl“, jak stanoví odstavec 14 závěrů z Tampere.

12. Podle svého patnáctého bodu odůvodnění nařízení „ctí základní práva a zásady uznané zejména v Listině základních práv Evropské unie. Zejména usiluje o zajištění plného dodržování práva na azyl, které zaručuje její článek 18.“

13. Článek 2 definuje „žadatele“ a „žadatele o azyl“ způsobem pro účely tohoto stanoviska totožným jako v článku 2 směrnice o podmínkách přijímání⁸.

14. Článek 3 odst. 1 stanoví, že členské státy posuzují každou žádost o azyl „podanou příslušníkem třetí země na hranici nebo na jejich území kterémukoli z nich“. Žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III⁹. Na základě čl. 5 odst. 2 se tato příslušnost určuje na základě stavu v době, kdy žadatel o azyl podal první žádost u některého členského státu.

15. Kapitola V nadepsaná „Převzetí a přijetí zpět“ se týká okolností, za kterých může být členský stát povinen buď převzít žadatele o azyl, nebo přijmout takovou osobu zpět. Každý z těchto postupů se řídí vlastním mechanismem a lhůtami. Níže podám přehled o těchto lhůtách. Podrobnější popis je uveden v příloze.

16. Řízení o převzetí se uplatní, dojde-li hostitelský členský stát k závěru, s odkazem na kritéria uvedená kapitole III, že za přezkum žádosti je odpovědný jiný členský stát. Článek 16 odst. 1 písm. a) stanoví, že členské státy jsou povinny převzít za podmínek stanovených v člácích 17 až 19 žadatele o azyl, který podal žádost v jiném členském státě. Členský stát, ve kterém byla žádost podána, může do tří měsíců od podání žádosti vyzvat druhý členský stát, který považuje za příslušný pro přezkum žádosti („dožádaný členský stát“), aby žadatele převzal¹⁰. Tento členský stát poté provede nezbytné kontroly a o žádosti o převzetí žadatele rozhodne do dvou měsíců ode dne obdržení žádosti¹¹. Jestliže dožádaný členský stát souhlasí s převzetím žadatele, uvědomí členský stát, ve kterém byla žádost o azyl podána, žadatele o povinnosti přemístit jej do dožádaného členského státu, který bude příslušný pro vyřízení jeho žádosti. Žadatel musí být přemístěn do šesti měsíců od přijetí žádosti o převzetí nebo rozhodnutí o oprávněm prostředku nebo přezkumu, má-li odkladný účinek¹².

17. Řízení o přijetí zpět se použije, pokud členský stát:

- začal posuzovat žádost a žadatel bez povolení přebývá na území jiného členského státu [čl. 16 odst. 1 písm. c)],
- začal posuzovat žádost žadatele, který však svou žádost vzal zpět a podal žádost v jiném členském státě [čl. 16 odst. 1 písm. d)], nebo
- zamítl žádost státního příslušníka třetí země, který bez povolení přebývá na území jiného členského státu [čl. 16 odst. 1 písm. e)].

8 — Definice v nařízení nezmiňuje osoby bez státní příslušnosti, jak to činí směrnice. Pro účely tohoto stanoviska to je nerelevantní.

9 — Tato kritéria jsou založena především na přítomnosti rodinných příslušníků žadatele v určitém členském státě a na dokumentaci předložené žadatelem o azyl při podání žádosti.

10 — Článek 17 odst. 1. Kratší lhůty se uplatní, pokud členský stát podávající žádost požádá o urychlenou odpověď.

11 — Článek 18 odst. 1.

12 — Článek 19 odst. 1 a 3.

18. Řízení o přijetí zpět je upraveno článkem 20. Hostitelský členský stát může vyzvat jiný členský stát, aby žadatele přijal zpět, a poskytne dostatečné informace, aby dožádanému členskému státu umožnil ověřit si, že je příslušný. Pro takovou žádost není stanovena žádná lhůta. Dožádaný členský stát je povinen provést nezbytná ověření a odpovědět na jemu adresovanou žádost nejpozději jeden měsíc po podání¹³. Členský stát, který souhlasí s přijetím žadatele o azyl zpět, je povinen přijmout tuto osobu zpět na své území. Přemístění se provádí nejpozději šest měsíců po přijetí žádosti o přijetí zpět nebo po přijetí rozhodnutí o opravném prostředku nebo přezkumu, má-li odkladný účinek¹⁴.

19. Nařízení stanoví, že rozhodnutí, že žadatel o azyl by měl být převzat nebo přijat zpět, může být předmětem opravného prostředku nebo přezkumu v členském státě, který dotčené rozhodnutí přijal. Takový opravný prostředek nebo přezkum nemá odkladný účinek na provedení přemístění, pokud tak nerozhodnou soudy nebo příslušné orgány v jednotlivých případech, umožňují-li to vnitrostátní právní předpisy¹⁵.

Listina základních práv Evropské unie

20. Listina základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) byla podepsána v Nice dne 7. prosince 2000¹⁶. Článek 1 stanoví:

„Lidská důstojnost je nedotknutelná. Musí být respektována a chráněna.“

21. Článek 18 stanoví:

„Právo na azyl je zaručeno při dodržování Ženevské úmluvy o právním postavení uprchlíků ze dne 28. července 1951 a Protokolu týkajícího se právního postavení uprchlíků ze dne 31. ledna 1967 a v souladu se Smlouvou o Evropské unii a Smlouvou o fungování Evropské unie [...]“.

Vnitrostátní právo a správní ustanovení

Ustanovení týkající se vstupu žadatele o azyl na francouzské území

22. Článek L.741-4 Code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile (zákon o vstupu a pobytu cizinců a právu na azyl, dále jen „CESEDA“) se použije na cizího státního příslušníka, který je na francouzském území a požádal zde o azyl. Stanoví, že příslušný orgán může cizímu státnímu příslušníkovi odmítnout povolit vstup do Francie, je-li na základě nařízení Dublin II pro přezkum žádosti příslušný jiný stát.

23. Článek L.742-1 CESEDA stanoví, že je-li žadateli o azyl povolen pobyt ve Francii na základě článku L.741, musí mu být vystaven prozatímní doklad o pobytu, který mu umožní podat žádost o azyl u Office français de protection des réfugiés et apatrides (francouzský úřad na ochranu uprchlíků a osob bez státní příslušnosti, dále jen „OFPRA“).

24. Podle článku L.723-1 CESEDA není OFPRA příslušný k posuzování žádosti podané osobou, jejíž žádost o povolení k pobytu na francouzském území byla zamítnuta na základě článku L.741-4.

13 — Pokud se žádost opírá o údaje získané ze systému Eurodac, zkracuje se tato lhůta na dva týdny; viz nařízení Rady (ES) č. 2725/2000 ze dne 11. prosince 2000 o zřízení systému Eurodac pro porovnávání otisků prstů za účelem účinného uplatňování Dublinské úmluvy (Úř. věst. L 316, s. 1; Zvl. vyd.19/04, s. 26).

14 — Článek 20 odst. 1 písm. b) a d).

15 — Viz čl. 19 odst. 2 k převzetí a čl. 20 odst. 1 písm. e) k přijetí zpět.

16 — Poté, co ode dne 1. prosince 2009 vstoupila v platnost Lisabonská smlouva, má Listina stejnou právní sílu jako primární právo (čl. 6 odst. 1 EU).

Ustanovení k provedení směrnice o podmínkách přijímání

25. Článek L.348-1 Code de l'action sociale et des familles (zákon o sociální péči a o rodině), který provádí článek 14 směrnice o podmínkách přijetí, stanoví, že žadatelé o azyl, kteří mají doklad o pobytu podle článku L.742-1 CESEDA, mají nárok na ubytování v přijímacím středisku.

26. K finanční podpoře článek L.5423-8 francouzského Code du travail (zákoníku práce) stanoví, že dočasný čekací příspěvek se vyplácí „cizím státním příslušníkům, kteří mají povolení k pobytu nebo potvrzení o převzetí žádosti o povolení k pobytu, které prokazuje, že ve Francii požádali o azyl [...]“

27. Tato ustanovení neumožňují žadateli o azyl, jehož žádost je předmětem předběžného rozboru na základě ustanovení nařízení Dublin II o převzetí a přijetí zpět, aby mu byly poskytnuty podmínky pro přijetí stanovené v těchto ustanoveních. Je tomu tak proto, že nebude mít doklad o dočasném pobytu uvedený v článku L.742-1 CESEDA a jeho žádost tedy podle článku L.723-1 tohoto zákona nemůže být OFPRA posuzována.

28. Dne 3. listopadu 2009 vydali Ministre de l'immigration et de l'intégration (ministr pro přistěhovalectví a integraci) a Ministre de l'économie et des finances (ministr hospodářství a financí) meziministerský oběžník („oběžník o dočasném čekacím příspěvku“), podle kterého žadatelé o azyl, jejichž žádost může být předmětem postupu převzetí nebo přijetí zpět podle nařízení Dublin II, nemají nárok na dočasný čekací příspěvek.

Skutkový stav, řízení a předběžné otázky

29. CIMADE¹⁷ a GISTI, žalobci v původním řízení, jsou neziskové organizace, mezi jejichž předměty činnosti patří ochrana práv žadatelů o azyl. Společně podaly předkládajícímu soudu návrh na zrušení oběžníku o dočasném čekacím příspěvku. Tvrdí především, že ustanovení vnitrostátního práva a oběžníku o dočasném čekacím příspěvku jsou neslučitelná se směrnicí o podmínkách přijímání.

30. Conseil d'État předložila Soudnímu dvoru žádost o rozhodnutí o následujících předběžných otázkách:

- „1. Zaručuje [směrnice o podmínkách přijímání] nárok na poskytování minimálních podmínek přijetí upravených v uvedené směrnici žadatelům, v jejichž případě se členský stát, ve kterém byla podána žádost o azyl, rozhodne požádat na základě [nařízení Dublin II] jiný členský stát, který považuje za příslušný k posouzení této žádosti, po dobu řízení o převzetí nebo přijetí zpět tímto jiným členským státem?
2. V případě kladné odpovědi na tuto otázku:
 - (a) Zaniká povinnost zajistit poskytování minimálních podmínek přijetí, kterou má první členský stát¹⁸, v okamžiku vydání rozhodnutí o přijetí dožádaným státem, při skutečném převzetí nebo přijetí zpět žadatele o azyl nebo k jinému datu?
 - (b) Který členský stát tedy nese během této doby finanční náklady související s poskytováním minimálních podmínek přijetí?“

31. Písemná vyjádření byla předložena CIMADE a GISTI¹⁹, Českou republikou, Francií, Řeckem, Itálií, Polskem a Švýcarskem²⁰ a Evropskou komisí. Při jednání dne 8. března 2011 podaly ústní vyjádření CIMADE a GISTI, Francie, Itálie a Komise.

17 — Zkratka pro „Comité inter mouvements auprès des évacués“.

18 — Tedy hostitelský členský stát.

19 — CIMADE a GISTI připojují ke svému vyjádření dokument nadepsaný „Stanovisko UNHCR k podmínkám přijímání žadatelů o azyl podle dublinského řízení“ („stanovisko UNHCR“). Tento dokument by vydán UNHCR zvláště s cílem vyjádřit se k problémům, které vyvstávají v této věci. Lze do něj nahlédnout na www.unhcr.org/refworld/docid/4e37b5902.html.

20 — Na základě čl. 5 odst. 2 Dohody mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o kritériích a mechanismech určení státu příslušného pro posuzování žádosti o azyl podané v některém z členských států nebo ve Švýcarsku (Úř. věst. 2008 L 53, s. 5), může Švýcarsko předkládat písemná vyjádření Soudnímu dvoru v řízeních o předběžných otázkách týkajících se mimo jiné nařízení Dublin II (ale nikoli směrnice o podmínkách přijímání). Vyjádření této země je tedy omezeno na otázky 2 (a) a (b).

Analýza

Otázka 1

32. Předkládající soud se táže, zda směrnice o podmínkách přijímání zaručuje nárok na podmínky přijetí žadatelům o azyl, kteří podali žádost v členském státě, pokud tento členský stát na základě nařízení Dublin II rozhodl o předání žádosti jinému členskému státu, o němž se domnívá, že je pro přezkum žádosti příslušný²¹.

33. Předkládající soud rovněž klade otázku ohledně časového omezení povinností členského státu. Tuto otázku bude vhodnější zodpovědět spolu s otázkou 2(a), a zodpovím ji tedy později.

34. Kromě Francie všechny členské státy, které předložily vyjádření, a rovněž Komise, tvrdí (s určitými dílčími rozdíly v přístupu), že hlavní otázka by měla být v zásadě zodpovězena kladně.

35. Francie tvrdí, že ze znění směrnice o podmínkách přijímání i z cílů této směrnice vyplývá záporná odpověď.

Znění směrnice o podmínkách přijímání

36. Směrnice o podmínkách přijímání stanoví minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl v členských státech.

37. Podle jejího čl. 2 písm. c) je „žadatelem“ nebo „žadatelem o azyl“ státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, „kteří podali žádost o azyl, o níž dosud nebylo pravomocně rozhodnuto“. Musí tedy existovat žádost o azyl, o které teprve bude pravomocně rozhodnuto.

38. Článek 3 odst. 1 stanoví, že směrnice se vztahuje na všechny státní příslušníky třetích zemí a osoby bez státní příslušnosti, „které na hranici nebo na území členského státu *podají žádost o azyl, po dobu, po kterou jsou oprávněni zůstat na území členského státu jako žadatelé o azyl...*“. Článek 3 odst. 2 a 3 stanoví řadu výjimek, které jsou poměrně technického charakteru, z nichž žádná není relevantní pro zásadní problém, kterého se týká předložená otázka.

39. Článek 13 odst. 1 určil, že okamžik, kdy mají být materiální podmínky přijetí²² dány žadatelům k dispozici, nastává, „*jakmile podají žádost o azyl*“.

40. Je tedy jasné, že spouštěčem pro uplatnění směrnice a pro získání materiálních podmínek přijetí je, když státní příslušník třetí země „podá žádost o azyl“. Avšak co tato (okázale jednoduchá) slova znamenají? Postačuje, aby žadatel o azyl požádal (nezávisle na tom, zda je nakonec pro věcné posouzení žádosti příslušný tento členský stát nebo jiný členský stát)? Nebo je žádost o azyl „podána“ v okamžiku, kdy členský stát rozhodne, že je skutečně příslušným členským státem, a umožní tedy, aby byla žádost formálně „podána“ podle vnitrostátního práva?

41. Podle mého názoru je zjevným a přirozeným výkladem uvedených částí směrnice, že slova „podá žádost o azyl“ je třeba chápat doslovně. Jestliže státní příslušník třetí země nesporně a jasně uvede – buď na hranicích, nebo na území členského státu – že si přeje požádat o azyl, zahájí příslušné orgány přezkum žádosti. Jedním z prvních kroků v řízení může být vznesení otázky, zda je (nebo by mohl být) na základě okolností konkrétního případu podle nařízení Dublin II pro věcný přezkum žádosti příslušný jiný členský stát. Žádost o azyl však již byla „podána“, a způsobila tak vznik práv podle směrnice o podmínkách přijímání.

21 — Abychom otázku uvedli v kontextu: CIMADE uvedl při jednání, aniž mu někdo odporoval, že v roce 2011 se řízení podle nařízení Dublin II týkalo asi 8 % žádostí ve Francii, tedy 4 450 žádostí jiným členským státům. Z těchto žádostí bylo přibližně 75 % ukončeno přemístěním podle nařízení, zatímco 25 % bylo odmítnuto.

22 — Viz definici uvedenou v čl. 2 písm. j) směrnice uvedené v bodě 7 výše.

42. Vše, co bylo uvedeno výše, mne vede k závěru, že směrnice o podmínkách přijímání se uplatní na všechny žadatele o azyl, kteří požádali o azyl v hostitelském členském státě, bez ohledu na to, že se tento stát mohl na základě nařízení Dublin II rozhodnout předat žádost jinému členskému státu, který by podle jeho názoru měl být pro přezkum žádosti příslušný.

43. Francie s tím nesouhlasí. Tvrdí, že je nutný užší výklad, vylučující *všechny* žadatele o azyl, jejichž žádost může být předmětem ustanovení nařízení Dublin II o převzetí nebo přijetí zpět, z rozsahu působnosti směrnice o podmínkách přijímání. Nejprve se odvolává na definici „žadatele o azyl“ v čl. 2 písm. c) směrnice, poté na čl. 5 odst. 1, který členské státy zavazuje k tomu, aby žadatelům o azyl poskytly určité informace „v přiměřené lhůtě, nejpozději však do patnácti dnů po podání žádosti o azyl u příslušného orgánu“, a konečně na povinnost podle čl. 13 odst. 1 zajistit, aby žadatelům byly dány k dispozici materiální podmínky přijetí, jakmile podají žádost o azyl. Na tomto základě tvrdí, že podnětem pro uplatňování ustanovení směrnice je formální podání žádosti o azyl u příslušného orgánu členského státu, který je pro přezkum žádosti příslušný. U žadatelů o azyl, jejichž žádosti podléhají nařízení Dublin II, nelze mít za to, že takovou žádost podali.

44. Pro takovýto výklad nevidím žádnou oporu. Jak již bylo uvedeno, nedomnívám se, že definice uvedená v čl. 2 písm. c) směrnice vylučuje dotčené žadatele o azyl ze své působnosti. Jak jsem uvedla v bodě 40 výše, je spouštěčem pro uplatnění směrnice podání *žádosti* o azyl. O povinnosti poskytnout informace podle čl. 5 odst. 1 se nedomnívám, že by mohla vyloučit žadatele o azyl, na jejichž žádost se mohou vztahovat ustanovení nařízení Dublin II o převzetí nebo přijetí zpět, z možnosti získat podmínky pro přijetí stanovené směrnicí. Článek 13 odst. 1 podle mého názoru vyžaduje výklad, který je úplně opačný než výklad navrhaný Francií.

45. Argument Francie – že účinkem společného výkladu těchto ustanovení je vyloučení žadatelů, kteří mohou být předmětem ustanovení nařízení Dublin II o převzetí nebo přijetí zpět, z oblasti působnosti směrnice – je zřejmě založen na předpokladu, že vzhledem k tomu, že žádosti takových žadatelů o azyl nemohou být na základě nařízení Dublin II přezkoumány hostitelským členským státem, nelze na ně uplatnit směrnici o podmínkách přijímání. Nejsm toho názoru, že takový závěr je odůvodněn zněním směrnice. Podle čl. 2 písm. c) směrnice a čl. 2 písm. d) nařízení je žadatel o azyl žadatelem o azyl až do okamžiku, než je přijato pravomocné rozhodnutí o jeho žádosti. Jakékoli rozhodnutí o řízeních zahájených hostitelským členským státem podle nařízení Dublin II je tedy irelevantní.

46. Aby mohl být argument Francie úspěšný, bylo by nezbytné, aby právní předpisy upravily, výslovně nebo implicitně, zvláštní kategorii „žadatelů o předběžný azyl“ – tedy žadatelů o azyl na území hostitelského členského státu, se kterými se zachází jinak než s ostatními žadateli o azyl, protože jim stát ještě musí vydat příslušný doklad o pobytu. Právní předpisy žádné takové ustanovení neobsahují. Naopak, čl. 6 odst. 1 členským státům ukládá, aby bylo žadateli do tří dnů od podání žádosti u příslušného orgánu vystaveno osvědčení, které potvrzuje jeho postavení žadatele o azyl nebo skutečnost, že je oprávněn pobývat na území členského státu po dobu, kdy bude jeho žádost vyřizována či posuzována. Nejenže Francie směrnici špatně vykládá, ale zřejmě ji i špatně uplatňuje.

47. Jak navíc zdůrazňuje UNHCR²³, bylo nařízení Dublin II přijato po přijetí směrnice o podmínkách přijímání. Pro zákonodárce Společenství by bylo snadné, pokud by si to přál, zařadit do textu nařízení výslovné vyloučení působnosti směrnice. Takové vyloučení však neexistuje.

48. Než přistoupím k cílům dotčené legislativy, krátce se vyjádřím k tomu, co uvedlo Řecko, které vzneslo otázku použitelnosti směrnice o podmínkách přijímání na osoby podle čl. 16 odst. 1 písm. c) a čl. 16 odst. 1 písm. e) nařízení Dublin II, tedy na osoby, na něž se může vztahovat povinnost přijetí zpět, které jsou přítomny v hostitelském členském státě bez povolení, jelikož svou žádost podaly v jiném členském státě. Řecko poukazuje na to, že na osoby v této kategorii se směrnice nevztahuje, neboť nepodaly žádost o azyl „na hranici nebo na území [hostitelského členského státu]“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice.

23 — Viz bod 4.2.5 stanoviska UNHCR.

49. I když tato otázka vyvolává zajímavé problémy týkající se statutu osob dotčených těmito ustanoveními, spadá mimo rozsah otázky položené předkládajícím soudem v předkládacím rozhodnutí, která předpokládá, že žádost *byla učiněna na území hostitelského členského státu*. Proto se jí dále nebudu zabývat.

Cíle směrnice o podmínkách přijímání a nařízení Dublin II

50. Směrnici o podmínkách přijímání a nařízení Dublin II je nutné chápat v kontextu, ve kterém byly přijaty²⁴.

51. Odůvodnění obou těchto předpisů²⁵ odkazují na závěry z Tampere a společný evropský azylový systém. Definice „žádosti o azyl“ a „žadatele“ a „žadatele o azyl“²⁶ jsou rovněž – pro účely tohoto stanoviska – v obou předpisech totožné. Jejich účel se ze zjevných důvodů liší. Nařízení stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané v některém z členských států²⁷. Povinnosti, které stanoví, jsou tedy „horizontální“ – existují mezi členskými státy.

52. Oproti tomu byla směrnice přijata za účelem stanovení společných minimálních norem pro přijímání žadatelů o azyl. Ukládá tedy řadu „vertikálních“ povinností týkajících se poskytnutí podmínek přijetí hostitelským členským státem ve prospěch individuálního žadatele o azyl. Z těchto důvodů se domnívám, že skutečnost, že konkrétní kategorie žadatelů o azyl – tedy ti žadatelé o azyl, jichž se týká otázka předkládajícího soudu – má být předmětem komunikace, kterou nařízení ukládá členským státům za účelem určení toho, kde přesně má jejich žádost být přezkoumána, nemá vůbec žádný vliv na jejich nárok na podmínky přijetí.

53. Francie tvrdí, že na žadatele o azyl, na něž se mohou vztahovat ustanovení nařízení Dublin II o převzetí nebo přijetí zpět by se neměla vztahovat směrnice o podmínkách přijímání, ale vnitrostátní právo, které se v tomto případě jeví jako méně výhodné.

54. Podle mého názoru nelze připustit, aby dotčeným žadatelům o azyl byla poskytnuta snížená úroveň ochrany.

55. Pátý bod odůvodnění směrnice uvádí, že směrnice je založena na úctě k základním lidským právům, zejména pak na zásadách uznávaných Listinou základních práv Evropské unie, a jejím cílem je především zajistit plné respektování lidské důstojnosti a podpořit používání článků 1 a 18 uvedené listiny. Sedmý bod odůvodnění se týká minimálních norem pro přijímání žadatelů o azyl, které budou v zásadě postačovat k zajištění důstojné úrovně života a srovnatelných životních podmínek ve všech členských státech. Tyto normy jsou minimální a měly by se uplatnit v celé Unii, aby byly splněny požadavky mimo jiné článku 1 listiny, že lidská důstojnost má být respektována a chráněna²⁸.

24 — Viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 2. března 2010, Salahadin Abdulla a další (C-175/08, C-176/08, C-178/08 a C-179/08, Sb. rozh. I-1493, bod 53.

25 — V 1. až 3. bodu odůvodnění v obou případech.

26 — Viz body 6 až 13 výše.

27 — Viz 16. bod odůvodnění.

28 — Rozsudek Salahadin Abdulla a další, citovaný v poznámce pod čarou 24 výše, bod 54. Členské státy samozřejmě mohou uplatnit výhodnější ustanovení (článek 4 směrnice o podmínkách přijímání).

56. Je také nutné podotknout, jak zdůrazňuje UNHCR²⁹, že odepření podmínek přijetí může porušit i jiná práva, zvláště právo žadatele o azyl podat a obhajovat žádost o azyl ve spravedlivém a efektivním azylovém řízení³⁰. Takové odepření může rovněž narušit schopnost žadatele domáhat se svého nároku a odůvodnit jej i poté, co byl určen členský stát příslušný k přezkumu³¹. Jak dále uvádí UNHCR³², může mít odepření podmínek přijetí i materiální účinek na schopnost žadatele vykonat své právo podat opravný prostředek proti rozhodnutí o přemístění stanovené v čl. 19 odst. 2 nebo čl. 20 odst. 1 písm. e) nařízení Dublin II. Neposkytnutí těchto práv by mohlo porušit zásadu zakotvenou v článku 18 Listiny, že právo na azyl musí být chráněno v souladu s ustanoveními Smluv.

57. Zbývající argumenty Francie lze posoudit krátce. Zaprvé tvrdí, že řízení o věcném přezkumu žádosti o azyl může být zdlouhavé, takže uplatnění podmínek přijetí je odůvodněné. Oproti tomu mají být řízení o určení příslušného členského státu podle nařízení Dublin II rychlá. Proto není (jak argumentu rozumím) v praxi důvod k poskytnutí podmínek přijetí.

58. Cílem nařízení Dublin II skutečně je dosáhnout rychlého určení členského státu příslušného k přezkumu žádosti o azyl³³. Doby řízení však mohou být dlouhé – snadno přes 12 měsíců, pokud se žadatel o azyl rozhodne využít svého práva podat opravný prostředek a hostitelský členský stát mu umožní zůstat na jeho území do doby, než o něm bude rozhodnuto³⁴. Výsledkem uplatnění řízení stanoveného v nařízení Dublin II v konkrétním případě totiž může být, že žadatel o azyl nebude nikdy přemístěn do dožadovaného členského státu, nýbrž zůstane, kde je. Je-li tomu tak, nevidím pro argument Francie žádné odůvodnění.

59. Zadržuje Francie tvrdí, že nařízení Dublin II je založeno na předpokladu, že převzít odpovědnost za žadatele o azyl, který je na území Unie, musí příslušný členský stát. Požadovat, aby hostitelský stát poskytl podmínky přijetí, by bylo v rozporu s logikou tohoto rozdělení povinností.

60. Jelikož bude žadatel o azyl v průběhu relevantního období na území hostitelského členského státu, a nikoli příslušného členského státu, a jelikož pouze prvně uvedený stát může prakticky poskytnout dotčené podmínky³⁵, nemůže takový argument podle mého názoru obstát.

61. Zatřetí Francie tvrdí, že jedním z cílů směrnice o podmínkách přijímání³⁶ a nařízení Dublin II je omezit sekundární pohyb žadatelů o azyl. Bylo by podle ní v rozporu s tímto cílem, kdyby se žadatelé o azyl mohli pohybovat mezi členskými státy a požívat stejné úrovně podmínek přijetí v každém z nich.

62. Jelikož jedním z cílů směrnice je, aby žadatelé o azyl skutečně požívali stejné úrovně ochrany v celé Unii³⁷, ani tento argument není podle mého názoru přesvědčivý.

29 — Viz bod 4.2.7 stanoviska UNHCR.

30 — K čemuž je oprávněn na základě článku 47 Listiny.

31 — Ve svém návrhu směrnice, který se stal směrnicí o podmínkách přijímání [COM(2001) 181 final], Komise uvedla, že „omezení nebo nepřiznání podmínek přijetí může ovlivnit životní úroveň žadatelů a jejich schopnosti účinně využívat procesních záruk“.

32 — Viz v tomto smyslu bod 4.2.8 stanoviska UNHCR.

33 — Viz např. 4. bod odůvodnění nařízení Dublin II, podle kterého by řízení upravená nařízením měla umožnit „urychleně určit“ příslušný členský stát.

34 — Viz body 16 a 18 výše.

35 — „Materiální podmínky přijetí“ definované v čl. 2 písm. j) směrnice zahrnují různá věcná plnění, jako bydlení, jídlo a ošacení. I když je pravda, že rovnocenné plnění může být poskytnuto „ve formě peněžitých dávek nebo poukazek“, správní důsledky by byly dosti závažné.

36 — Viz osmý bod odůvodnění směrnice o podmínkách přijímání.

37 — Viz sedmý bod odůvodnění směrnice o podmínkách přijímání.

63. Začtvrté Francie uvádí na svou podporu směrnici 2005/85³⁸. Jelikož bod 29 odůvodnění této směrnice jasně uvádí, že žádosti, na něž se vztahuje nařízení Dublin II, jsou vyloučeny z její oblasti působnosti, nelze právo žadatele o azyl setrvat v členském státě za účelem řízení stanovené v čl. 7 odst. 1 podle názoru Francie uplatnit na žadatele o azyl, na jejichž žádost se mohou vztahovat řízení o převzetí nebo přijetí zpět podle nařízení Dublin II.

64. Tento argument považuji za nerelevantní. Směrnice 2005/85 byla vydána k úpravě řízení o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka. Netýká se poskytování podmínek přijetí žadatelům o azyl dotčeným v této věci. V případě těchto žadatelů není potřeba zabývat se směrnicí 2005/85. Skutečnost, že mohou být legitimně přítomni v hostitelském členském státě, jasně vyplývá z čl. 6 odst. 1 samotné směrnice o podmínkách přijímání. Není nutné hledat nikde jinde.

65. Nakonec Francie zdůrazňuje, že členské státy jsou při uplatňování nařízení Dublin II povinny dodržovat ustanovení článku 1 Listiny. Podle jejího názoru tedy lze úpravu podmínek přijetí žadatelů o azyl, na jejichž žádosti se vztahuje nařízení, ponechat vnitrostátnímu právu.

66. S tím nemohu souhlasit.

67. Jelikož směrnice o podmínkách přijímání stanoví minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl, členský stát tyto normy musí uplatňovat, pokud je dotčený žadatel o azyl na jeho území. Souhlasím s argumentem předneseným na jednání, že zvláště v případě, kdy musí být provedena ověření týkající se statusu žadatele o azyl, může nějakou dobu trvat, než jsou poskytnuty podmínky přijetí v konkrétním případě, i když ověřovací proces by neměl celou záležitost protahovat déle, než je nezbytně nutné. Každopádně to není odůvodnění pro to, aby podmínky pro přijetí nebyly poskytnuty vůbec.

68. Ze všech výše uvedených důvodů se domnívám, že směrnice o podmínkách přijímání zaručuje minimální podmínky přijímání žadatelům, ohledně nichž se členský stát, kterému byla žádost o azyl předložena, rozhodne podle nařízení Dublin II dožádat jiný členský stát, o kterém se domnívá, že je příslušný k přezkumu dotčené žádosti o azyl.

Otázka 2

69. Svou druhou otázkou požaduje předkládající soud vyjasnění (a) okamžiku, kdy zaniká povinnost hostitelského členského státu poskytovat žadatelům o azyl plnění v případě, že tito žadatelé o azyl budou přemístěni do jiného členského státu, a (b) finanční odpovědnost za poskytování těchto plnění.

(a) trvání povinnosti poskytovat podmínky přijetí

70. Předkládající soud pro okamžik, kdy zaniká povinnost poskytovat podmínky přijetí, nabízí tři návrhy: v okamžiku vydání rozhodnutí o přijetí dožádaným státem, při skutečném převzetí nebo přijetí žadatele o azyl zpět, nebo k jinému datu.

71. Komise a v zásadě CIMADE a GISTI, Česká republika, Řecko, Polsko a Švýcarsko uvádějí, že správná je druhá možnost.

38 — Směrnice Rady 2005/85/ES ze dne 1. prosince 2005 o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka (Úř. věst. L 326, s. 13).

72. Francie v zásadě s takovým přístupem souhlasí³⁹. Doplňuje však omezení, že pokud by žadatel o azyl nesplnil právoplatně hostitelským členským státem uložené podmínky týkající se jeho přemístění do dožádaného členského státu, vedlo by takové pochybení ke ztrátě podmínek přijetí.

73. Itálie uvádí, že podmínky přijetí by měly být poskytnuty na dobu, která by v běžném případě neměla překročit šest měsíců ode dne, kdy byla žádost o azyl podána. Ukazuje se, že po této době použitelná italská legislativa stanoví, že je-li dotčený žadatel o azyl stále na území tohoto členského státu, má nárok vstoupit na trh práce⁴⁰.

74. Uvedla jsem lhůty, které nařízení stanoví pro ustanovení o převzetí a přijetí zpět v bodech 16 a 18 výše a podrobněji v příloze. Tyto lhůty mohou být každopádně dlouhé, pokud dojde k jejich kumulaci, alespoň z pohledu žadatele o azyl. Tak tomu může být *fortiori* s ohledem na to, že (a) žádné časové omezení v současnosti není uloženo na možnost hostitelského členského státu zahájit řízení o přijetí zpět⁴¹, a (b) i když legislativa stanoví, že odvolání nemusí mít odkladný účinek, členský stát může přijmout odlišnou praxi – k čemuž podle Komise často dochází. Není obtížné spočítat si, že v takových případech řízení o přemístění trvá určitě více než rok.

75. Žadatel o azyl bude obvykle přítomen v hostitelském členském státě v průběhu doby nezbytné pro určení, který členský stát je odpovědný za přezkum jeho žádosti. Může zde být také přítomen na dobu, než bude rozhodnuto o všech opravných prostředcích. Podle nařízení č. 1560/2003⁴², které stanoví prováděcí pravidla k nařízení Dublin II, musí tento stát zajistit, aby byl žadatel v praxi schopen přemístit se do příslušného členského státu⁴³. Již jsem uvedla, že jsem toho názoru, že žadatelé o azyl, kteří podají žádost na území hostitelského členského státu, mají nárok požívat podmínek přijetí bez ohledu na to, že se na jejich žádost vztahuje nařízení Dublin II⁴⁴. Neexistuje žádná možnost, jak by žadateli tyto výhody mohly být poskytnuty *dožádaným* členským státem během doby, která je nezbytná k tomu, aby mohla být přijata opatření týkající se jeho přemístění. Takový postup by byl v praxi neproveditelný. Není ani nevyhnutelné, že pokud jsou hostitelským členským stát zahájena řízení podle nařízení, bude žadatel o azyl skutečně převzat nebo přijat zpět jiným členským státem. V těchto řízeních může být určeno, že má žadatel zůstat tam, kde je⁴⁵.

76. Jak uvádí Komise, bylo by v rozporu s cíli směrnice o podmínkách přijímání, aby byly žadateli o azyl odeprény podmínky přijetí z jiného důvodu než z důvodu jeho vlastního chování. Podle mého názoru z toho jasně vyplývá, že povinnost poskytnout tyto podmínky má hostitelský členský stát až do okamžiku, kdy je žadatel o azyl přemístěn do dožádaného členského státu, pokud tento okamžik vůbec nastane.

77. Výše uvedené úvahy předpokládají, že se řízení podle nařízení Dublin II použije obvyklým způsobem. Je však například možné, že se žadatel o azyl dá na útěk a nebude tedy k dispozici pro přemístění ve stanoveném čase.

39 — Francie uvádí své vyjádření k otázce 2 podpůrně pro případ, že by se Soudní dvůr rozhodl otázku 1 zodpovědět kladně.

40 — Ve své odpovědi na jednání se italská zástupkyně snažila zdůraznit, že tato opatření neznamenají, že dotčený žadatel o azyl již v tomto okamžiku nemá nárok na podmínky přijetí. Takový názor je zřejmě v rozporu, nebo je alespoň obtížně slčitelný s písemným vyjádřením Itálie. I když v žádném případě nesouhlasím se stanoviskem Itálie, nebudu tuto záležitost dále zkoumat.

41 — Podle navrhovaného nového nařízení (viz poznámku pod čarou 3 výše) by bylo požadováno, aby členský stát předal žádost dožádanému členskému státu ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy byla žádost o azyl (nazývaný „mezinárodní ochrana“) podána nebo do tří měsíců od okamžiku, kdy se dozvěděl, že za dotčenou osobu může být odpovědný jiný členský stát. Pokud jsou užívány údaje Eurodac, lhůta je zkrácena na dva měsíce.

42 — Nařízení Komise (ES) č. 1560/2003 ze dne 2. září 2003, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 343/2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států (Úř. věst. 2003 L 222, s. 3; Zvl. vyd.19/05 s. 200).

43 — Viz např. čl. 7 odst. 3 (předání dokladů žadatele) a čl. 8 odst. 2 (povinnost zajistit přepravu).

44 — Viz bod 68 výše.

45 — Viz bod 58 výše.

78. V takovém případě hostitelský členský stát nemůže poskytnout materiální podmínky přijetí pod dobu, kdy neví, kde se žadatel o azyl nachází. Článek 16 odst. 1 písm. a) směrnice o podmínkách přijímání členskému státu skutečně umožňuje zastavit poskytování dávek plynoucích z podmínek přijetí, pokud žadatel o azyl mimo jiné opustí místo pobytu stanovené příslušným orgánem, aniž jej o tom vyrozuměl anebo aniž získal povolení, je-li nezbytné, nebo nesplní ohlašovací povinnost. Jak zdůrazňují ve svých vyjádřeních CIMADE a GISTI, je-li žadatel o azyl nalezen nebo se dobrovolně u příslušného orgánu přihlásí, umožňuje poslední pododstavec čl. 16 odst. 1 písm. a) členskému státu rozhodnout, zda je vhodné některé nebo veškeré podmínky přijetí znovu poskytnout.

79. Dále může dotčený členský stát rovněž omezit nebo odejmout dávky plynoucí z podmínek přijetí za jakýchkoli ostatních okolností uvedených v článku 16 směrnice o podmínkách přijímání.

80. Jsem proto toho názoru, že povinnost zajistit minimální podmínky přijetí končí skutečným převzetím žadatele o azyl nebo jeho přijetím zpět, nebo (pokud k tomu dojde dříve) tím, že je členský stát oprávněn snížit nebo odejmout dávky plynoucí z těchto podmínek podle článku 16 směrnice o podmínkách přijímání.

(b) odpovědnost za náklady související s poskytováním podmínek přijetí

81. Jak směrnice o podmínkách přijímání, tak nařízení k tomuto bodu mlčí, i když Švýcarsko poznamenává, že článek 29 návrhu nového nařízení⁴⁶ hostitelskému členskému státu výslovně ukládá nést náklady jakéhokoli přemístění, což považuje za současnou běžnou praxi.

82. Ti ze zúčastněných, kteří v předloženém vyjádření podali do diskuse nejzásadnější příspěvek, se domnívají, že systém, kdy by náklady musel nést dožádaný stát, by byl v praxi nefunkční a mohl by vést k drahým a zbytečným sporům. Při neexistenci jiných údajů je obtížné pouštět se do sporu s takovým názorem.

83. Mám především za to, že celý systém poskytování ochrany žadatelům o azyl a uprchlíkům je založen na tom, že odpovědnost zůstává tam, kde vznikla. Takový přístup podle mého názoru odráží realitu situace. Přítomnost žadatelů o azyl na unijním území nevyplývá z provádění plánovaných opatření, pro které je možno předem vydat právní předpisy. V ideálním světě by problém nevyvstal. Každý členský stát se musí vyrovnat s problémy, jež vyplývají z přítomnosti žadatelů o azyl na jeho území, a přitom musí dodržovat své závazky plynoucí z unijního práva⁴⁷.

84. Toto pravidlo existuje samozřejmě s výhradou zvláštních ustanovení, která mohou být čas od času přijata za účelem odlehčení nebo napravení zjevných rozdílů. V tomto ohledu Komise uvádí, že podle čl. 3 odst. 1 písm. a) rozhodnutí č. 573/2007⁴⁸ může být členskému státu dána k dispozici finanční podpora, mimo jiné na podmínky přijímání a azylové řízení⁴⁹. Finanční podpora z unijního rozpočtu je dokladem ducha spolupráce mezi členskými státy, na kterém je založen systém vytvořený nařízením Dublin II. Nicméně s výhradou všech výjimek, které jsem právě uvedla, zastávám názor, že zásadní zásadou musí být, že finanční odpovědnost v tomto řízení nese hostitelský členský stát.

46 — Viz poznámku pod čarou 3.

47 — Viz k tomuto bod 3.1 důvodovou zprávu Komise v jejím návrhu nařízení Dublin II [COM(2001) 447 final], podle které „každý členský stát je odpovědný ostatním členskými státy za své kroky ohledně vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí a musí nést následky těchto kroků v duchu solidarity a dobré spolupráce“.

48 — Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 573/2007/ES ze dne 23. května 2007 o zřízení Evropského uprchlického fondu na období 2008 až 2013 jako součásti obecného programu „Solidarita a řízení migračních toků“ a o zrušení rozhodnutí Rady 2004/904/ES (Úř. věst. L 144, s. 1). Čl. 3 odst. 1 písm. a) definuje „podmínky přijímání a azylové řízení“ jako akce, které mohou dostat podporu z fondu. Článek 12 odst. 1 určuje finanční krytí na provádění tohoto rozhodnutí na 628 milionů EUR od 1. ledna 2008 do 31. prosince 2013.

49 — Komise na jednání potvrdila, že i když se částka mezi členskými státy může lišit v závislosti na podmínkách žádosti o podporu a počtu žadatelů o azyl na jejich území, mohou podporu na základě rozhodnutí získat všechny členské státy. Taková podpora by však nepokryla všechny náklady, které vyvstaly členskými státy při poskytování podmínek přijetí.

85. V souladu s tím mám za to, že finanční odpovědnost za poskytnutí podmínek přijetí žadateli o azyl, na jehož žádost se vztahuje nařízení Dublin II, by měl v případě, že uvedená osoba má nárok na poskytnutí těchto podmínek na základě směrnice o podmínkách přijímání, nést stát, který je hostitelským členským státem pro účely této směrnice.

I – Závěry

86. Podle mého názoru by Soudní dvůr měl odpovědět na otázky předložené Conseil d'État následovně:

- „1) Směrnice Rady 2003/9/ES ze dne 27. ledna 2003, kterou se stanoví minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl zaručuje minimální podmínky přijímání žadatelům, ohledně kterých se členský stát, kterému byla žádost o azyl předložena, rozhodne podle nařízení Rady (ES) č. 343/2003 ze dne 18. února 2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států, dožádat jiný členský stát, o kterém se domnívá, že je příslušný k přezkumu dotčené žádosti o azyl.
- 2) a) Povinnost zajistit minimální podmínky přijetí končí skutečným převzetím žadatele o azyl nebo jeho přijetím zpět, nebo (pokud k tomu dojde dříve) tím, že je členský stát oprávněn snížit nebo odejmout dávky plynoucí z těchto podmínek podle článku 16 směrnice 2003/9.
- b) Finanční odpovědnost za poskytnutí podmínek přijetí žadateli o azyl, na jehož žádost se vztahuje nařízení č. 343/2003, by měl, pokud má uvedená osoba nárok na poskytnutí těchto podmínek na základě směrnice o podmínkách přijímání, nést hostitelský členský stát pro účely uvedené směrnice.“

PŘÍLOHA

TABULKA LHŮT STANOVENÝCH NAŘÍZENÍM DUBLIN II

I – PODÁNÍ HOSTITELSKÝM STÁTEM DOŽÁDANÉMU STÁTU

A – *Převzetí*

Délka lhůty: Žádost musí být odeslána do **tří měsíců** od registrace žádosti o azyl.

Zdroj: článek 17 odst. 1.

Poznámky: Nedodržení lhůty vede k tomu, že za přezkum žádosti je odpovědný hostitelský stát (čl. 17 odst. 1).

B – *Přijetí zpět*

Délka lhůty: **Žádná lhůta** není uložena na podání žádosti o přijetí zpět⁵⁰.

Zdroj: článek 20

50 — Viz poznámku pod čarou 41 výše ke lhůtám stanoveným návrhem nového nařízení.

II – Kladná odpověď od dožadáného státu nebo absence odpovědi

A - Převzetí

Délka lhůty: Dožadovaný stát musí odpovědět do **dvou měsíců** od přijetí žádosti, nebo pokud hostitelský členský stát požádá o urychlenou odpověď, ve lhůtě minimálně jednoho týdne a maximálně jednoho měsíce.

Zdroj: článek 18 odst. 1 (viz čl. 17 odst. 2 a čl. 18 odst. 6 pokud jde o urgentní případy)

Poznámky: Nedodržení této lhůty vede k domněnce o schválení žádosti (čl. 18 odst. 7).

B- Přijetí zpět

Délka lhůty: Dožadovaný členský stát má **jeden měsíc**, aby odpověděl, s výjimkou případů, kdy se žádost opírá o údaje získané ze systému Eurodac, kdy se tato lhůta zkracuje na dva týdny.

Zdroj: článek 20 odst. 1 písm. b)

Poznámky: Nesdělení rozhodnutí v této lhůtě vede k domněnce o schválení žádosti [čl. 20 odst. 1 písm. c)].

III – PŘEMÍSTĚNÍ ŽADATELE O AZYL Z HOSTITELSKÉHO STÁTU DO DOŽÁDANÉHO STÁTU

Převzetí a přijetí zpět

Délka lhůty: Lhůta pro přemístění **začne explicitní nebo implicitní odpovědí dožadáného státu**. Pro přemístění je lhůta **šesti měsíců**, s výjimkou případu uvěznění žadatele o azyl, kdy je lhůta prodloužena na 12 měsíců, a případu, kdy je žadatel na útěku, kdy se lhůta prodlužuje na 18 měsíců.

Zdroj: článek 19 odst. 3 a 4 (pro převzetí) a čl. 20 odst. 1 písm. d) a čl. 20 odst. 2 (pro přijetí zpět).

Poznámky: Pokud nedojde v dané lhůtě k přemístění, odpovědnost za přezkum žádosti o azyl získává hostitelský členský stát. Čl. 19 odst. 2 (pro převzetí) a čl. 20 odst. 1 písm. e) (pro přijetí zpět) umožňují žadateli o azyl podat opravný prostředek. Opravný prostředek nemusí mít odkladný účinek, avšak v určitých případech jej může mít.